

PROGRAM WARSZTATÓW ROZWOJU UMIEJĘTNOŚCI

dla nauczycieli Wychowania Fizycznego (Nauczania Zintegrowanego)
Podstawowych Szkół Integracyjnych, Instruktorów Pływania, Ratowników

Dzięki szerokiej działalności uświadamiającej społeczeństwo (integracyjnej), osoby z niepełnosprawnościami biorą coraz pełniejszy udział w życiu i spotykają się z życzliwością i zrozumieniem. Jednak pozostają cały czas obszary w których instruktorzy, nauczyciele czy opiekunowie lub organizatorzy czasu wolnego mają zbyt małą wiedzę na temat niepełnosprawności i postępowania z ich podopiecznymi u których taka niepełnosprawność występuje. Szczególnie trudne jest to podczas prowadzenia zajęć obarczonych podwyższonym ryzykiem. Warsztaty ,które zamierzam prowadzić będą przygotowywane i prowadzone pod kątem konkretnej niepełnosprawności czy dysfunkcji oraz problemów z nią związanych. Dotyczyć będą zajęć na basenach.

PROGRAM OGÓLNY

Warsztaty trwają jeden dzień:

- 5 godzin zajęć teoretycznych: wybrane zagadnienia z zakresu przyczyn powstawania, możliwych rodzajów i problemów związanych z pomocą i asystowaniem osobom z konkretną niepełnosprawnością lub dysfunkcją (dysfunkcje motoryczne, sensoryczne, autyzm, choroba dwubiegunowa , ADHD, upośledzenia umysłowe i in.)
- 3 godziny zajęć praktycznych na basenie (według potrzeby):przygotowanie do pomocy i asysty osobom z wybraną niepełnosprawnością, na brzegu i w wodzie.

Warsztaty odbywają się w grupach 12 osób i z udziałem instruktorów z niepełnosprawnościami.

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM WARSZTATÓW

ZAJĘCIA TEORETYCZNE :

I. Niepełnosprawności ruchowe:

1. omówienie przyczyn powstawania i rodzajów niepełnosprawności motorycznych jako szczególnie ważnych podczas wszystkich zajęć z Wychowania Fizycznego, a szczególnie zajęć w wodzie, które mają doskonałe walory rehabilitacyjne:

- urazy rdzenia kręgowego
- dziecięce porażenie mózgowie (MPD)
- hemiplegia
- dystrofie

2. Świat z „wózka” oczami dziecka – psychologiczne aspekty niepełnosprawności ruchowych

- inność i intymność
- mechanizmy obronne
- środowisko rówieśnicze
- sytuacja społeczna

3. Pomoc i asysta podczas zajęć basenowych: w szatni, na brzegu, w wodzie - omówienie. Prezentacja filmiku instruktażowego.

4. Pytania i odpowiedzi, dyskusje.

II. Niepełnosprawności sensoryczne

1. Omówienie rodzajów i przyczyn powstawania niepełnosprawności sensorycznych ze szczególnym uwzględnieniem podziału na niepełnosprawności wrodzone i nabyte:

- uczniowie niedosłyszający i niesłyszający
- uczniowie niedowidzący i niewidzący

2. Niesłyszenie jako niepełnosprawność ukryta

3. Zabezpieczenie aparatów słuchowych

4. Wzrok jako najważniejszy zmysł człowieka

5. Pomoc i asysta podczas zajęć basenowych: w szatni, na brzegu, w wodzie - omówienie.

6. Pytania i odpowiedzi - dyskusja

III. Niepełnosprawności poznawcze:

1. Niepełnosprawności poznawcze jako przyczyna lęku na styku „nauczyciel-uczeń” „instruktor- kursant”

- autyzm (i Asperger)
- ADHD
- upośledzenia umysłowe

2. Znaczenie „pierwszego wrażenia”

3. Łagodzenie bodźców

4. Indywidualne podejście.

5. Prezentacja filmiku instruktażowego

IV. Formalno-prawne aspekty pracy z dziećmi z niepełnosprawnościami – zarys

1. Kwalifikowanie dzieci do klas integracyjnych
2. Lęk rodziców przed stygmatyzacją (etykietowaniem) dzieci
3. Ustawa o ochronie danych osobowych
4. Współpraca nauczycieli i instruktorów z rodzicami
5. Odpowiedzialność szkoły
6. Odpowiedzialność instruktorów
7. Odpowiedzialność pływalni jako usługodawcy

ZAJĘCIA PRAKTYCZNE:

Zajęcia praktyczne będą odbywać się na krytych pływalniach: w szatni, na płycie basenu i w wodzie. Polegać będą na symulacji niepełnosprawności, pomocy i asystowaniu osobom z niepełnosprawnościami.

Grupa będzie podzielona na trzyosobowe zespoły robocze, pracujące niezależnie według przygotowanych scenariuszy, korzystając ze skryptu dla uczestników. Uczestnicy ćwiczą umiejętności na sobie nawzajem.

Jednocześnie korzystają z pomocy i wskazówek trenerów oraz psychologa.

Zajęcia będą składać się z trzech bloków, podczas których uczestnicy będą symulować dwa rodzaje niepełnosprawności. Ćwiczenia te mają na celu rozwinięcie empatii i lepszego zrozumienia potrzeb i problemów uczniów:

1. Symulowanie niepełnosprawności ruchowej w bardzo prosty sposób daje nam możliwość, wejścia w rolę osoby, która z taką niepełnosprawnością żyje na co dzień. Odczucie bezsilności, konieczność oczekiwania na pomoc, prośenie o nią, skrępowanie względem osób obcych podczas przebijania dobitnie pokazują, jaką wrażliwość wyczuć należy wykazywać w pracy z dziećmi, które są na naszą pomoc są „skazane”.
2. Symulowanie utraty wzroku, jako zmysłu, który dostarcza nam najwięcej informacji o otaczającym świecie, nie ma na celu pokazania jak czuje się nasz niewidzący uczeń, ale znacznie szerzej, ma uświadomić jaki wpływ na nas mają bodźce różnego typu, bądź ich brak, docierające z otoczenia.

SCENARIUSZE:

I. Zajęcia w szatni: asysta i pomoc przy przebieraniu- 3 scenariusze

1. symulacja niepełnosprawności ruchowej: przesiadanie się na ławkę — scenariusz nr 1
2. symulacja niepełnosprawności sensorycznej (niewidzenie) – poruszanie się po szatni — scenariusz nr 2
3. symulacja niepełnosprawności sensorycznej (niewidzenie) – powrót z basenu do szatni i ubieranie się – scenariusz nr 3

II. Zajęcia na płycie basenu – 3 scenariusze

1. symulacja niepełnosprawności sensorycznej (niewidzenie) – wejście na płytę basenu – scenariusz 4
2. symulacja niepełnosprawności motorycznej – zejście z wózka na brzeg basenu – scenariusz nr 5
3. symulacja niepełnosprawności motorycznej – pomoc w przesiadaniu, przenoszenie — scenariusz nr 6

III. Zajęcia w wodzie – 4 scenariusze

1. symulacja niepełnosprawności motorycznej – pomoc w wejściu do wody — scenariusz nr 7
2. symulacja niepełnosprawności motorycznej – utrzymywanie się na wodzie z asekuracją – scenariusz nr 8
3. symulacja niepełnosprawności motorycznej – wyjście z basenu z pomocą i bez – scenariusz nr 9
4. symulacja niepełnosprawności sensorycznej (niewidzenie) – pływanie w basenie z asekuracją z wody i z brzegu – scenariusz nr 10

Po zakończeniu ćwiczeń niezbędne jest omówienie zajęć praktycznych ze szczególnym uwzględnieniem odczuć podczas symulacji niepełnosprawności. Omówienie odbywa się w zespołach roboczych przy udziale trenerów. Jednak najważniejsza jest samoocena i ocena partnerów z zespołu roboczego.

Podsumowaniem warsztatów będzie wypełnienie ankiet dotyczących:

- oceny przydatności warsztatów dla lepszego zrozumienia potrzeb dzieci z niepełnosprawnością oraz ich użyteczności w dalszej pracy
- oceny skryptu jako przewodnika w pracy: jego przejrzystości i jasności treści w nim zawartych.
- subiektywnej oceny poziomu zadowolenia z uczestnictwa w warsztatach

Warsztaty w części praktycznej mogą być moderowane przez:

- trenerów lub instruktorów pracujących w wodzie z osobami z niepełnosprawnościami
(zalecane)
- instruktorów lub trenerów pływania przy ścisłym korzystaniu ze skryptu i scenariuszy

